

Löytyykö Paras?

Palstalla seurataan kunta- ja palvelurakennemuutoksen etenemistä eri puolilla Suomea.

Airi Turunen

Kiteen kaupungin sosiaalijohtaja

Kuva: Erja Saarninen

Kesälahti, Kitee, Rääkkylä ja Tohmajärvi muodostavat Keski-Karjalan seutukunnan, jolle valmistellaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueita. Neljässä kunnassa on yhteensä hieman yli 20 000 asukasta.

Miten yhteistoiminta-alueen valmistelu etenee?

Alkumetreillä kävi selväksi, etteivät Tohmajärvi ja Kesälahti halua kuntaliitosta. Yhdessä päädyttiin yhteistoiminta-alueeseen. Sen valmistelu hankkeistettiin. Hanke alkoi kesällä ja nyt työstämme uutta organisointimallia hankkeen johtoryhmässä ja kuntien valtuustojen tasolla.

Tässä vaiheessa henkilöstöstä muodostetuissa työryhmissä avaamme ydinprosesseja ja olemme pohtineet, mitkä olisivat lähipalveluita ja mitkä seudullisia tai maakunnallisia palveluita. Näiden rajat ovat hämäriä: palvelu voidaan järjestää keskitetysti, mutta tuoda paikkakunnalle. Jos kunnassa syntyy vuodessa kymmenen lasta, pitääkö neuvolan olla siellä joka päivä?

Joulukuun puolivälissä kunnat päättävät, miten edetään – onko hankkeen aikana tuotettu Keski-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämismalli tällä yhteistoiminta-alueella se, mitä halutaan. Yhteistoiminta-alueella on alkamassa myös Rääkkylän ja Kiteen kuntaliitosselvitys.

Miten yhteistyön rakentaminen sujuu?

Tämä on luontainen yhteistoiminta-alue, jonka kunnilla on ollut paljon yhteistyötä. Meillä on kokemusta toimivista seudullisista palveluista, muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointikeskuksesta ja työvoiman palvelukeskuksesta. Meillä on kaikki edellytykset tehdä uudistus hyvin.

Ensi vuonna lienee edessä työlain vaihe, kun laitetaan neljän kunnan ja yhden kuntayhtymän kulttuureita yhteen ja luomme yhteisiä palvelukriteereitä. Kesälahdella, Kiteellä ja Rääkkylällä on terveydenhuollon kuntayhtymä. Tohmajärvellä taas on oma terveydenhuoltonsa. Vuonna 2009 kunnilla pitäisi olla yhteinen sosiaali- ja terveydenhuolto.

Millä mallilla edetään?

Vielä on epäselvää, millä mallilla yhteistoiminta-alue toteutettaisiin. Ensin on selvitetty ydinprosesseja ja organisointimalleja eikä hallintoa. Nyt keskustellaan isäntäkuntamallista, jossa olisi käytössä tilaaja-tuottajamalli. Palvelut tuottaisi kunnallinen liikelaitos.

Miltä sosiaalihuollon tulevaisuus näyttää?

Meillä koko sosiaali- ja terveydenhuoltoä käsitellään yhdessä. Pidän hyvin tärkeänä, ettei sosiaalitointa pilkota keinotekoisesti. Minun on vaikea nähdä, mikä osa siitä pantaisiin yhteen terveydenhuollon kanssa ja mikä pitäisi jättää ulkopuolelle. Rajapintoja on niin paljon. Selvityksessä on mukana myös päivähoito, vaikka Rääkkylässä se on sivistystoimessa.

Olen tähänastiseen yhteistyöhön tyytyväinen: terveydenhuollon kanssa on edetty hyvin rinnakkain.

Tässä neljä köyhää kuntaa yhdistää voimansa. Jos onnistumme karsimaan päällekkäisyydet ja järjestämme palvelut yhdessä, voimme selvitä. Täällä on innostusta asiaan. Entisellään emme voisi jatkaa, rakennemuutoksia tarvitaan.

Päteviä sosiaalityöntekijöitä ei ole näihin kuntiin saatu millään ja sosiaalityöntekijät ovat joutuneet työskentelemään yksin pienissä kunnissa. Suuremmat työyhteisöt parantavat tilannetta.